

‘Staak de verkoop van de bunker van Seyss-Inquart’

De verkoop van de bunker van Seyss-Inquart moet gestaakt tot er een plan is wat te doen met ‘schuldig’ erfgoed, vinden historici.

Door onze redacteur
Titia Ketelaar

DEN HAAG. De bunker van nazi-rijkscommissaris Arthur Seyss-Inquart in Wassenaar mag niet door het rijk verkocht worden zonder dat er een actieplan van de regering is over hoe Nederland omgaat met zogenoemd ‘schuldig’ erfgoed. Dat schrijven veertig prominente historici, oud-ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap-

pen, en museumdirecteuren deze dinsdag in een brief aan het kabinet. Zij vrezen dat als de bunker in particuliere handen komt er geen beperkingen zijn op wat er *in* de bunker komt.

De als boerderij gecamoufleerde bunker van 61 bij 30 meter bevatte onder meer de werkkamer van Seyss-Inquart, die als rijkscommissaris van Nederland verantwoordelijk was voor de deportatie van meer dan honderdduizend Joden.

De vrees van de briefschrijvers is deels gebaseerd op voorbeelden elders, zegt initiatiefnemer Ronald Klomp van Stichting WO2 Sporen. In Valkenswaard is bijvoorbeeld een voormalige afluisterbunker een *escape room* (een interactief spel waarbij deelnemers uit een gesloten

ruimte moeten zien te komen) gebaseerd op ‘Het Achterhuis’. Een brief van de gemeente Den Haag aan de gemeente Wassenaar (de bunker ligt in Park Clingendael op de grens van bei-

Voorkomen dat er Seyss’ schnitzels worden verkocht

Ronald Klomp, Stichting WO2 Sporen

den) rept onder meer over de mogelijkheden van horeca, een sauna, een dansschool of een crematorium.

Klomp: „Een particulier moet zijn geld terugverdienen. Je moet kunnen uitsluiten dat wat er in de bunker

komt, grievend zal zijn. Dat er Seyss’ schnitzels worden verkocht. We zien graag een bestemming in lijn met de historie van het pand.”

De briefschrijvers vragen daarom de verkoop te staken tot het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen met een „samenhangende visie en actieplan” komt voor „het beheer, behoud, onderzoeken en aan een breed publiek tonen van erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog”.

Vorig jaar zomer riep de Tweede Kamer minister Ingrid van Engelshoven (D66) daarmee te komen, onder meer na ophef over de voorgenomen sloop van de zogenoemde ‘Muur van Mussert’ in Lunteren. Zo’n visie op ‘schuldig’ erfgoed is er nog niet.

Onder de ondertekenaars van de

brief bevinden zich onder anderen de directeuren van herdenkingscentrum Kamp Westerbork, Kamp Vught en Kamp Amersfoort, NIOD-directeur Frank van Vree, en hoogleraren Henk van Os en Rob van der Laarse, die de Westerborkleerstoel bekleedt.

Het Rijksvastgoedbedrijf verkoopt de bunker omdat het geen overheidsfunctie meer heeft. „Wij geloven dat dit soort locaties erbij gediend is om gebruikt te worden”, zegt een woordvoerder. Bij de verkoop worden wel uitgangspunten opgesteld door het Rijksvastgoedbedrijf en beide gemeenten, waarover omwonenden binnenkort mogen meepraten. Ook is de bunker een rijksmonument. Dat betekent dat een koper „de historie van het pand” moet respecteren.